

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU
WSPIERANIA RODZINY I PIECZY
ZASTĘPCZEJ ZA 2018 ROK**

Skoczów, marzec 2019 rok

Druk Nr

Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny składane jest zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – art. 179 (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 poz. 998 z późniejszymi zmianami). Jest to zadanie realizowane przez OPS od 2012 roku.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego.

Wspieranie rodziny

Zadania własne

Wydatki bieżące - na planowane 491.923,00 zł wydatkowano 427.385,01 zł, tj. 86,88 % (w 2017r. na planowane 380.526,00 zł wydatkowano 351.111,78 zł, tj. 92,27 %)

(w tym dotacja udzielona z budżetu państwa oraz Funduszu Pracy na dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystenta rodziny w ramach Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018 otrzymano 51.723,00 zł wykorzystano 100,00 % - w roku 2017 w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017” otrzymano 34.650,00zł wykorzystano 100,00 % dotacji)

w tym:

Rodzaj wydatku	2018 rok	2017 rok
- wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi (dla 3 pracowników) *	152.702,69	86.134,80
pozostałe wydatki bieżące	274.682,32	264.976,98
z czego:		
- wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń (wydatki BHP)	719,50	550,01
- usługi zdrowotne (badania okresowe)	560,00	60,00
- podróże służbowe krajowe (delegacje, ryczałt na jazdy lokalne)	5.067,60	3.855,89
- odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	2.964,15	2.715,16
- szkolenia	272,20	1.028,00
- odpłatność za pieczę zastępczą	265.098,87	256.767,92

*W 2017r. Ośrodek zatrudniał w okresie stycznia do maja dwóch asystentów rodziny na pełen etat, od czerwca zatrudniono dodatkowo 3 osobę na ½ etatu. Jeden z asystentów otrzymywał wynagrodzenie ½ etatu ze środków UE, ½ etatu ze środków własnych. Jeden z asystentów w okresie od stycznia do czerwca otrzymywał świadczenie rehabilitacyjne z ZUS. Łącznie za cały rok 1,29 etatu.

W 2018r. zatrudniano przez okres pełnego roku 3 osoby – łącznie 2,5 etatu.

PIECZA ZASTĘPCZA

W roku 2018 opłacono pobyt 52 dzieci umieszczonych wyrokiem sądu w pieczy zastępczej w tym:

- 11 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej na kwotę 63.656,58 zł (średni miesięczny koszt pobytu 1 dziecka wyniósł 785,88 zł),
- 41 dzieci w rodzinie zastępczej na kwotę na kwotę 201.442,29 zł (średni miesięczny koszty pobytu 1 dziecka wyniósł 523,24 zł).

W roku 2018 do pieczy zastępczej trafiło 9 dzieci (5 dzieci do placówki i 4 dzieci do rodzin zastępczych).

W roku 2018 pieczę zastępczą opuściło 14 dzieci (4 uzyskało pełnoletniość, 3 powróciło do rodziny biologicznej, 7 adoptowano).

Dla porównania w 2017 roku opłacono pobyt 47 dzieci umieszczonych wyrokiem sądu w pieczy zastępczej, w tym 6 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej i 41 dzieci w rodzinie zastępczej. Do pieczy zastępczej trafiło 11 dzieci a pieczę zastępczą opuściło 9 dzieci (1 uzyskało pełnoletniość, 6 powróciło do rodziny biologicznej, 2 adoptowano).

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców.

Pieczka zastępcza zapewnia:

- 1) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka;
- 2) przygotowanie dziecka do:
 - a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
 - b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
 - c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Pieczka zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) **rodzinnej** (rodzina zastępcza: spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna lub rodzinny dom dziecka)

- 2) **instytucjonalnej** (placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne).

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu. Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletności.

W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

ASYSTENCI RODZINY

Ośrodek zatrudnia 3 asystentów rodziny. W roku 2018 asystenci pracowali z 40 rodzinami, z czego decyzją sądu 17 rodzin objętych jest wsparciem asystenta rodziny. W rodzinach tych przebywa 77 dzieci.

W roku 2017 asystenci pracowali z 38 rodzinami, z czego 23 rodziny były objęte pomocą zgodnie z decyzją sądu. Ośrodek w związku ze zwiększającym się zapotrzebowaniem na objęcie wsparciem rodzin tę formą pomocy w 2017 zwiększył zatrudnienie i aktualnie zatrudnia 3 asystentów rodziny. W 2017 i 2018 roku na zatrudnienie trzeciego asystenta na ½ etatu pozyskano dofinansowanie z Budżetu Państwa.

Zatrudnienie asystenta rodziny wynika z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak od dnia 1 stycznia 2015 roku nie może przekroczyć 15.

Asystent rodziny przydzielany jest rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

- 1) pracy z rodziną;
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Asystent rodziny to forma pomocy skierowana do rodzin z wieloma problemami (ubóstwo, bezrobocie, problem alkoholowy, przemoc, długotrwała choroba, niepełnosprawność) o niskim poziomie rozwoju umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, gdzie często występuje zagrożenie umieszczenia dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Asystent rodziny ma przede wszystkim zmienić stosunek osób w rodzinie do własnej sprawności, zwiększyć ich poczucie wpływu na własne życie, podnieść samoocenę.

Indywidualna pomoc służy rozwojowi kompetencji poszczególnych członków rodziny (rodziców, dzieci), osiągnięciu wyznaczonych przez nich celów, wzbudzaniu w nich wiary w swoje możliwości oraz motywowaniu do podejmowania działań, do tej pory uznawanych za niemożliwe.

Działania asystenta rodziny zmierzają do jej usamodzielnienia i pozostawieniu dzieci w rodzinie lub powrotu dzieci do środowiska rodzinnego, gdy dzieci zostały odebrane.

Wielopłaszczyznowe efekty pracy asystenta rodziny:

- pozostanie dzieci w rodzinach naturalnych,
- powrót dzieci z placówek opiekuńczo- wychowawczych do rodzin naturalnych,

- rozwinięcie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców,
- rozwinięcie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego,
- poprawa relacji w rodzinie,
- uregulowanie spraw urzędowych,
- nabycie umiejętności radzenia sobie z trudnościami życia codziennego,
- wzrost motywacji do zmiany swojej sytuacji.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Skoczowie realizując zadanie, jakim jest asystentura rodzinna korzystał (tak jak w latach poprzednich) z dotacji na dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystenta rodziny w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinne pieczy zastępczej na 2018 rok”.

Z up. BURMISTRZA

Andrzej Bubnicki
Z-ca Burmistrza

DYREKTOR
Ośrodka Pomocy Społecznej
Edyta Godziek
Edyta Godziek